

Temat: Chrzest Polski włączeniem narodu do wspólnoty Kościoła

1. Rozpocznij modlitwę

„Ojcze nasz.....”

2. Przeczytaj poniższe świadectwo

Moi rodzice byli ludźmi bardzo prawymi, ale niewierzącymi. Nie zostałem ochrzczony w dzieciństwie. Gdy byłem nastolatkiem, zauważyłem, że rzeczywistość wokół mnie nie opisuje do końca świata, wiedziałem, że musi być coś więcej. Odczuwałem w sercu wielką pustkę. Starałem się ją w desperacki sposób wypełnić. Szukałem w różnych religiach, medytacjach, muzyce, narkotykach. Nie dawało mi to jednak spokoju. Kiedyś zadzwonił do mnie Tomek Budzyński. Powiedział, że zaprasza mnie na czuwanie modlitewne do kościoła Paulinów na warszawskiej Starówce. Zobaczyłem ludzi radosnych, którzy modlą się, podnosząc ręce. Zobaczyłem uzdrowienia, słyszałem wiele świadectw ludzi, którzy zostali uzdrowieni. Widziałem kobietę, która została uzdrowiona z paraliżu. Wymięknęłam zupełnie. Nagle usłyszałem prorocstwo. Jezus powiedział: „Przestań Mnie szukać po omacku. Chcesz Mnie chwycić, to możesz zrobić to teraz”. I dosłownie stanąłem, wyciągnąłem ręce i stałem tak chyba z dwadzieścia minut. Po modlitwie powiedziano mi: „Teraz możesz prosić Jezusa, o cokolwiek chcesz”. Powiedziałem: „Jezu, chce spojrzeć na świat Twoimi oczyma”. Od czasu tego pamiętnego czuwania zaczęła się moja droga. Odkryłem, że moje miejsce jest w Kościele katolickim. Chrzest nastąpił bardzo szybko: późnym wieczorem, w pustym kościele za Warszawą. Przeczytałem, że królestwo niebieskie zdobywają gwałtownicy i że trzeba się przeciskać przez wąskie drzwi.

Świadectwo Dariusza Malejonka na podstawie: Radykalni. Z Budzym, Dzikim, Maleo i Stopą rozmawia Marcin Jakimowicz.

– Z jakiej rodziny pochodził Darek?

– W czym szukał wypełnienia pustki w życiu?

– Kto pomógł mu znaleźć Jezusa?

– W jaki sposób przekonał się o prawdziwości wiary w Jezusa?

– Co zrobił, kiedy uwierzył?

3. Postawienie problemu katechezy

Łaskę wiary daje Bóg, ale często posługuje się innymi ludźmi, żeby człowieka do siebie przyprowadzić. Konsekwencją nawrócenia jest sakrament chrztu, który włącza do Kościoła. Takie nawrócenie dokonuje się w życiu pojedynczych ludzi, ale także całych narodów. Dziś powiemy sobie, w jaki sposób nasz naród przyjął chrzest.

4. Wiara i życie Kościoła

Polska powstała ze zjednoczenia wielu plemion w jedno państwo. Dokonać mieli tego na przestrzeni lat księżęta Polan: pradziadek Mieszka – Siemowit, dziadek – Lestek, ojciec księcia – Siemomysł i sam Mieszko. Mieszko nieustannie prowadził wojny. Pozwalały mu na to dobre zorganizowanie własnego państwa, duże zasoby naturalne kraju i silna armia. Powstałe państwo było różnorodne wewnątrz, a poddani wyznawali różne pogańskie religie. Jedna wiara – chrześcijaństwo, która głosiła konieczność posłuszeństwa wobec władcy, sprzyjałaby większemu zjednoczeniu kraju. Przybyli duchowni staliby się nową, wykształconą elitą państwa. Umieli oni bowiem pisać i czytać oraz znali języki obce, w tym łacinę. Ich obecność wpłynęła też na rozwój kulturalny Polski. Mieszko uniezależniłby się bardziej od możnowładztwa. Władca zdecydował się przyjąć chrzest. Aby uniezależnić się od Niemiec, miało się to stać za pośrednictwem schryścianizowanych już Czech. Postanowiono, iż Mieszko porzuci wszelkie pogańskie zwyczaje, poślubi córkę władcy Czech – Dobrawę oraz ochrzci się razem ze swoim orszakiem.

Według średniowiecznego zwyczaju ceremonia przyjęcia wiary odbywała się najczęściej w Wielką Sobotę. W 966 roku przypadała ona 14 kwietnia. Data ta jest prawdopodobną datą chrztu Mieszka. Nie wiadomo, gdzie ten chrzest się odbył. Być może w Ratyźbonie lub Rzymie. Bardzo prawdopodobne jest również ochrzcenie władcy Polski w stolicy państwa – Gnieźnie, w Poznaniu lub w Ostrowie Lednickim. Przygotowania Mieszka do chrztu rozpoczęły się trzy tygodnie wcześniej. Na początku wiosny 966 r. wyruszył książę do stolicy biskupiej. Towarzyszyli mu: rodzina, orszak rycerstwa i możnowładztwa. Na miejscu ojciec chrzestny polskiego władcy przedstawiał go jako człowieka, który pragnie zostać chrześcijaninem. Później miał miejsce około piętnastodniowy okres intensywnych nauk, w trakcie których Mieszko poznawał podstawy wiary, uczestniczył w Mszach i uczył się najważniejszych modlitw. Wczesnym rano 14 kwietnia 966 r. książę zjawił się razem ze swoim orszakiem przed wejściem do katedry. Po otwarciu się drzwi świątyni rozpoczęły się ceremonie wstępne. Przyszli chrześcijanie wyrzekali się pogańskich wierzeń, Szatana i zła. Następnie chór księży odśpiewał litanie. Potem ceremonia przeniosła się do wnętrza kościoła. Mieszko razem z innymi kandydatami złożyli wyznanie wiary i odmówili modlitwę Ojciec nasz. Później, śpiewając, przeszli do chrzcielnicy znajdującej się w pobliżu katedry. Biskup poświęcił wodę i przystąpił do udzielania chrztu. Kandydaci zdjęli szaty i po kolei wchodzili do sadzawki. Jako pierwszy ochrzczony został Mieszko. Zanurzył się trzykrotnie w wodzie, a biskup wypowiedział nad nim formułkę chrzcielną, następnie namaścił go olejem i nałożył na niego ręce w celu udzielenia mu darów Ducha Świętego. W ten sposób dokonała się ceremonia chrztu w obrządku rzymskim. Wkrótce Polska otrzymała pierwszego biskupa. Został nim Jordan, a na jego siedzibę wybrano Poznań. W kolejnych latach budowano katedry i świątynie oraz organizowano hierarchię kościelną. Proces ten był jednak rozłożony w czasie. Ostateczne zakorzenienie się wiary chrześcijańskiej i wyparcie dawnych praktyk dokonało się dopiero między XIII a XVII w. Samo przyjęcie chrześcijaństwa miało od początku olbrzymie znaczenie dla Polski. Chrzest władcy i erygowanie niezależnego biskupstwa zrównały kraj Piastów z innymi chrześcijańskimi krajami Europy. Mieszko I po przyjęciu chrztu stał się równy władcom europejskim. Mógł zawierać przyjaźnie i sojusze. Oddalił od Polski niebezpieczeństwo całkowitego uzależnienia bądź podbicia jej przez Niemcy lub inne państwo. Mieszko umocnił także swoją władzę. Stał się pomazańcem Bożym, przeciw któremu poddani nie mogli się buntować, gdyż każde takie wystąpienie uważano za grzech. Chrześcijaństwo stało się zaś religią obowiązującą – religią państwową. Połączyła ona pochodzących z różnych plemion poddanych Mieszka w jedno społeczeństwo. Przybyli do kraju Piastów duchowni pomagali Mieszkowi w kontaktach międzynarodowych, z możnowładztwem i społeczeństwem. Polska, dzięki duchowieństwu, zyskała także kontakt z zachodnim kręgiem kulturowym. Klasztory i kościoły były ważnymi ośrodkami życia intelektualnego i artystycznego. Budownictwo sakralne przyczyniło się zaś do wzrostu zapotrzebowania na architekturę, rzeźbę i malarstwo, z czym wiązać możemy szybkie rozprzestrzenienie się w kraju Piastów stylów romańskiego i gotyckiego. Duchowni rozpowszechnili również w Polsce: system melioracji podmokłych terenów, nowe narzędzia oraz nowe metody uprawy roli, w tym dwupolówkę. Poprzez szeroko zakrojone akcje charytatywne ulżyli nieco biednym warstwom społeczeństwa. Przyjęcie chrześcijaństwa miało bardzo pozytywne skutki dla kraju Piastów, i to w różnych dziedzinach – począwszy od wiary i polityki, a skończywszy na kulturze, sztuce i rolnictwie. Chrystianizacja stała się więc krokiem milowym w rozwoju Polski..

5. Wykonaj zadanie 1 z kart pracy uzupełniając luki w tekście i zadanie 2 wpisując skutki chrztu Polski

6. Zastosowanie życiowe

„Przez chrzest święty stajemy się dziećmi Boga w Jego Jednorodzonym Synu Jezusie Chrystusie. Każdy chrześcijanin obmyty wodą ze świętego źródła słyszy głos, który niegdyś rozległ się nad brzegiem Jordanu: „Tyś jest mój Syn umiłowany, w Tobie mam upodobanie” (Łk 3,22), i wtedy wie, że został przyłączony do umiłowanego Syna, sam stając się synem przybrany (por. Ga 4,4-7) i bratem Chrystusa” (św. Jan Paweł II, *Christifideles Laici*, 11).

7. Wykonaj zadanie 3 z kart pracy

8. Notatka

Mieszko I przyjął chrzest 14 kwietnia 966 roku. Od tej pory rozpoczął się proces rozwoju wiary w naszym kraju. Przyjęcie chrztu niosło ze sobą m.in. następujące skutki: utworzono biskupstwo i przysłano pierwszego biskupa,

Jordana; państwo Polskie zrównało się z innymi chrześcijańskimi krajami europejskimi; uniezależniło się od Niemiec; została umocniona władza Mieszka; stały się możliwe kontakty z innymi krajami europejskimi; rozwijała się kultura chrześcijańska.

9. Modlitwa

Przez chrztu świętego wielki dar,

o Chryste, z Twej hojności.

Twym dzieciom wiary dałeś skarb,

nadziei i miłości.

Najświętszej Trójcy wieczną cześć

pragniemy z serc gorących nieść:

strzec wiary ślubujemy,

w niej żyć, umierać chcemy.

Z wyznawców Twoich wiernych rzesz

swój Kościół tworzysz w świecie,

w Ojczyźnie naszej władasz też

przez długie tysiąclecie.